

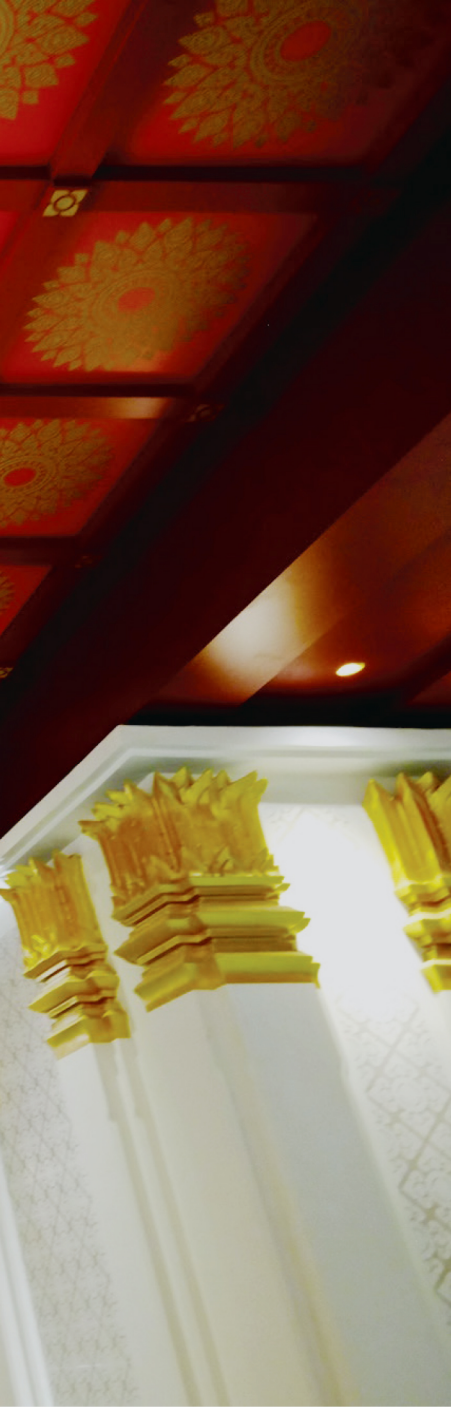
11

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ที่น่าจับตามองในพระนคร

11 Must-See Transformation in Phra Nakhon

เปลี่ยนวังเป็นมหาวิทยาลัย เปลี่ยนคุกเป็นสวนสาธารณะ
และสารพัดการเปลี่ยนแปลงผังเมืองตามยุคสมัย

Take a look on transformations, from palace to university,
prison to park, and other changes from new town plan.

ในระยะเวลาสองร้อยกว่าปี พื้นที่ในเกาะรัตนโกสินทร์หลายแห่ง ถูกเปลี่ยนแปลงบทบาท จากเคยสร้างเพื่อนำที่หนึ่ง กลายเป็นนำไปใช้ เพื่ออีกหน้าที่ ชวนให้ย้อนกลองเดาดูอยู่เรื่อยว่าพื้นที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เคยเป็นอะไรในอดีตมาก่อน

ขอเชิญสำรวจประวัติศาสตร์ของพื้นที่ผืนเก่า และทำความรู้จัก เรื่องราวบทใหม่กันได้เลย

During 200 years of Rattanakosin Island, many areas and places have changed their roles. Today, we are going to take a look at the transformations and guess what these lands used to be.

Let's learn about their history and get to know their new roles.

สวนสราญรมย์

Saranrom Park

สวนส่วนพระองค์ สู่สวนของทุกคน

From the King's Park
to Everyone's Park

ปอดสีเขียวแห่งพระนครที่ผู้คนแวะเวียนมา เดิมทีเป็นพระราชอุทยานในพื้นที่ของพระราชวังสราญรมย์ โดยรัชกาลที่ 5 โปรดฯ ให้ตกแต่งอย่างฝรั่ง ทั้งสระน้ำพุโลหะสไตล์ยุโรป สวนไม้ดอกไม้ประดับ รวมถึงศาลาทรงแปดเหลี่ยมอันโดดเด่น ในรัชกาลที่ 6 ถูกใช้เป็นสถานที่ฝึกซ้อมทหาร ทำให้มีศาลาเรือนกระจุกและศาลากระโจมแดงซึ่งเป็นที่บรรเลงดนตรีหรือตรวจของทหารอีกด้วย

The green space used to the garden of Saranrom Palace. King Rama V has ordered to decorate the garden in a western style with an European metal fountain, a flower garden and an outstanding octagon pavilion. In the period of King Rama VI, the place was used for military training. The glass pavilion and Kra Jom Trae pavilion were consequently added.

- 📍 Opposite Territorial Defense Command, between Charoenkrung Road and Rachini Road
- 🕒 Every day at 05.00 am - 09.00 pm

อดีตโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช

Former Wat Sungwej Printing School

โรงพิมพ์สู่พื้นที่เล่าเรื่องบางลำพู
Printing House Turned Banglamphu
Museum

อาคาร 2 ชั้นริมถนนพระอาทิตย์ ติดป้ายตัวใหญ่ว่า ‘พิพิธบางลำพู’ คือศูนย์การเรียนรู้ที่ประยุกต์การแสดงวัตถุและการเล่าเรื่องเชิงประวัติศาสตร์เข้ากับวิถีชุมชน แต่ก่อนเคยเป็นสถานที่ฝึกสอนช่างพิมพ์แห่งแรกของประเทศไทย เดิมชื่อโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 องค์การค้ำของครูสุภาพกลายเป็นเจ้าของและเปลี่ยนชื่อเป็นโรงพิมพ์ครูสุภาพ ก่อนจะกลายมาเป็นพิพิธภันฑ์ในปัจจุบัน

The two-storey building on Phra Athit Road was transformed into Banglamphu Museum, the learning center best known for its interesting adaptation of exhibition items and historical tales to portray the community's life style. The place used to be Thailand's first printing school called ‘Chang Pim Wat Sungwej School’. After World War II, Khurusapha the Teachers Council of Thailand turned it into a printing house. Finally, it was later transformed again into the museum.

📍 Phra Sumen Road, Chana Songkhram
🕒 Tuesday-Sunday at 10.00 am -
06.00 pm (Closed on Monday)

ตึกโดม

Dome Building

ทางเชื่อมโรงทหารสู่สัญลักษณ์ ของธรรมศาสตร์

From Barracks to the Symbol of
Thammasat University

ตึกโดม สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ออกแบบโดย จิตรเสน อภัยวงศ์ สถาปนิกที่เรียนจบจากฝรั่งเศส ซึ่งปรับโรงทหาร 4 หลัง ที่สร้างในสมัยรัชกาลที่ 6 ให้เชื่อมต่อเป็นหลังเดียวกัน มีหอคอย 3 ชั้น หลังคาทรงดินสอแบบ Art Deco ตระหง่านอยู่ตรงกลาง ปัจจุบันชั้นที่ 3 ของตึกเป็นหอประวัติศาสตร์เกียรติยศแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Dome building is the symbol of Thammasat University designed by Jit Sen Aphaiwong, an architect graduated from France. He adapted and merged four old military barracks built in the reign of King Rama VI. The three-storey Art Deco building in an octagonal shape pencil is decorated with a dome in the middle. Today, Thammasat University Hall of Fame is located on the 3rd floor of the building.

-
- 📍 2, Phra Chan Road, Phra Borom Maha Ratcha Wang
  - 🕒 Every day at 08.00 am - 05.00 pm
(Government Service Hours)

มหาวิทยาลัย ศิลปากร

Silpakorn University

วังเก่าสู่มหาวิทยาลัย

Former Palace Turned University

วังท่าพระเป็นวังชั้นแรกๆ ในช่วงสถาปนาพระนคร เคยเป็นที่ประทับของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ นายช่างใหญ่ แห่งกรุงสยาม ภายหลังกลายเป็นวิทยาเขตแรกของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในรั้วมหาวิทยาลัยมีร่องรอยของวังท่าพระมากมาย ทั้งประตู กำแพงวัง ท้องพระโรง รวมถึงตำหนักกลางและตำหนักพรณรายที่ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของหอศิลป์และหน่วยงานของมหาวิทยาลัย

Wang Tha Phra Palace is one of the first palaces ever built in the start of Rattanakosin Era, and used to be the residence of Prince Naris, but later transformed into the first campus of Silpakorn University. The traces of the former palace have remained in the design of the door, wall, hall, the central building and Tamnak Phannarai Building which now turned into the art gallery and the university's office.

-
- 📍 31, Na Phra Lan Road, Phra Borom Maha Ratcha Wang
  - 🕒 Every day at 08.00 am - 05.00 pm
(Government Service Hours)

สวนรมณีนาก

Romaneenart Park

ที่อยู่นักโทษสู่สวนสาธารณะ
Prison Turned Public Park

พื้นที่สีเขียวขนาดย่อมสร้าง
ขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง แม้จะ
เหมือนสวนสาธารณะทั่วไปที่รายล้อม
ด้วยต้นไม้ สวนดอกไม้ สนามเด็กเล่น
และลานออกกำลังกาย แต่สิ่งที่ไม่
เหมือนเหมือน คือพื้นที่นี้เคยเป็น
คุกกองมหันตโทษ สถานที่กักขัง
นักโทษในสมัยรัชกาลที่ 5 แม้จะย้าย
เรือนจำไปตั้งแต่ พ.ศ. 2535 แล้ว
ทว่าสิ่งก่อสร้างของคุกในอดีตยังคง
หลงเหลืออยู่ให้ชม เช่น บ่อน้ำ
รักษาการณโดยรอบ อาคารเรือนนอน
ผู้ต้องขัง และตึกรักษาการ

This green park was built in order
to commemorate Her Majesty Queen
Sirikit, The Queen Mother's birthday.
This place seems like another ordinary
park with trees, flowers, a playground and
outdoor exercise equipment but its story
is incomparable. It used to be the prison
during the reign of King Rama V. Although
the prison has been relocated since 1990,
there are buildings left to explore such as
the prison guard tower, prison dormitory,
and prison guards office.

📍 Maha Chai Road, Samranrat

🕒 05.00 am - 09.00 pm

สยามเฮาส์

Siam House

บ้านคุณหญิงสู่

สถานจัดงานวิวาห์โรแมนติก

From Khun Ying's House to
a Romantic Wedding Venue

บนถนนพระสุเมรุมีบ้านเก่าสไตล์โคโลเนียลอายุมากกว่า 150 ปี ที่โดดเด่นด้วยหน้าต่างไม้และลวดลายปูนปั้นสีสดใส เดิมบ้านหลังนี้เป็นของคุณหญิงเลื่อน (อ้าแดงเลื่อน) อนุภูลสยามกิจ ภรรยาพระยาอนุภูลสยามกิจ ผู้ซึ่งเป็นข้ารับใช้ในสมัยรัชกาลที่ 4 - 5 บัดนี้กลายเป็นสถานที่รับจัดงานเลี้ยงวิวาห์ พิธีการต่างๆ สำหรับคู่รักที่อยากดื่มด่ำบรรยากาศบ้านโบราณตะวันตกในวันพิเศษ

On Phra Sumen Road, you'll find the Colonial style house aged of more than 150 years with wooden windows and colorful stucco ornaments that used to be the residence of Khun Ying Peun Anukunsayamkit, the wife of Phraya Anukunsayamkit, the servant of both King Rama IV and King Rama V. Now, the place has been transformed to be a venue for the wedding ceremony and other occasions for hosts that adore the western-style house.

📍 591, Phra Sumen Road, Wat Bowonniwet 📞 0 2282 0311

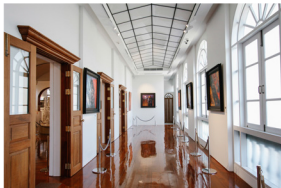
หอศิลป์

ณ บ้านเจ้าพระยา

Art Gallery at Ban Chao Phraya

พื้นที่ประวัติศาสตร์สู่พื้นที่ศิลปะ

From Historical Space to
Art Space

ก่อนจะเปลี่ยนบทบาทเป็นพื้นที่ศิลปะสำหรับทุกคนในย่านพระอาทิตย์ อาคารทรงปั้นหยาแห่งนี้เคยเป็นวังของพระเจ้าราชวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจันทน์ กรมหมื่นสถิตย์ธำรงสวัสดิ์ พระโอรสในพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้นราชสกุลนวรรัตน แม้จะผ่านการปรับปรุงเป็นหอศิลป์แสดงผลงานศิลปินไทย ทั้งเก่าและใหม่ แต่เสน่ห์ของอาคารเดิมก็ยังคงอยู่อย่างครบถ้วน ทั้งเสา คาน ชูมประตู หน้าต่าง และช่องลม

Before being transformed into the public art gallery in Phra Athit area, the building was formerly the residence of Prince Nawarat Khrommeunsatithamrongsawas, the son of King Pinklao. Although the place has been renovated many times, original details have remained there such as posts, beams, archways, windows and ventilation blocks.

📍 49/1, Phra Athit Road, Chana Songkhram 🕒 10.00 am - 07.00 pm (Closed on Tuesday)

นิทรรศน์ รัตนโกสินทร์

Rattanakosin Exhibition Hall

อาคารพาณิชย์สู่นิทรรศการ ประวัติศาสตร์

From Commercial Building to
Historical Exhibition Hall

📍 100, Ratchadamnoen Klang,

Wat Bowonniwet

🕒 Tuesday-Sunday at 09.00 am -

05.00 pm (Closed on Monday)

☎ 0 2621 0044

ถนนราชดำเนินสร้างขึ้นจากพระราชดำริของรัชกาลที่ 5 มีต้นแบบจากถนนชองป์ เซลีส (Champs-Élysées) ใน พ.ศ. 2480 ที่ดินสองฝั่งถนนถูกเวนคืนเพื่อสร้างอาคาร 15 หลัง เป็นโรงแรม สำนักงาน และอาคารพาณิชย์ทั่วไป หนึ่งในอาคารเหล่านั้นปัจจุบันบูรณะตกแต่งจนกลายเป็นนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ แหล่งเรียนรู้ภูมิทัศน์ทางข้อมูลของรัตนโกสินทร์ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรม

Ratchadamnoen Road was built with the royal command of King Rama V with Champs Elysees as the reference. In 1937, there was a land expropriation and fifteen buildings including hotels, offices, and commercial buildings, were built along two sides of the road. One of those buildings is now turned into Rattanakosin Exhibition Hall, a space where you'll learn about history, arts and culture of Rattanakosin Island.

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

King Prajadhipok Museum

ห้างเก่าสู่พิพิธภัณฑ์ ร.7

Old Department Store Turned
Museum of King Rama VII

อาคารยุโรปสไตล์นีโอคลาสสิกสีเขียวพาสเทลย่านสะพานผ่านฟ้าลีลาศโดดเด่นด้วยโครงสร้างสวยและลวดลายปูนปั้นประดับ สมเป็นพิพิธภัณฑ์ของรัชกาลที่ 7 ที่สะสมพระราชประวัติและข้าวของเครื่องใช้ส่วนพระองค์ไว้ในปลายรัชกาลที่ 5 ที่นี่เคยเป็นห้างยอนแซมสัน แอนด์ ซัน ขายสินค้านำเข้าจากประเทศอังกฤษ ทั้งเสื้อผ้า อุปกรณ์เครื่องหนัง ต่อมาในรัชกาลที่ 6 ก็เปลี่ยนเป็นห้างสุชาติลก จำหน่ายเครื่องสุขภัณฑ์ เรื่อยมาจนเป็นที่ทำการกรมโยธาเทศบาล กรมโยธาธิการ และพิพิธภัณฑ์ ร.7 ในปัจจุบัน

The pastel green Neoclassical building with beautiful structure and stucco ornament in Phan Fa Lilat Bridge area is the museum of King Rama VII. His Majesty's personal belongings and items are also exhibited. At the end of King Rama V's reign, the building used to be John Sampson & Son's Department Store selling imported clothes and leather goods from England. In the era of King Rama VI, it was turned into Sutha Dilok Department Store selling sanitary wares. The place has transformed several times, the office of the Department of Municipal Affairs, the Department of Public Works, and finally, the museum.

📍 2, Lan Luang Road, Wat Somanas

🕒 Tuesday-Sunday at 09.00 am -

04.00 pm (Closed on Monday)

☎ 0 2280 34134

สถานีสามยอด

Sam Yot Station

ตึกเก่าสู่สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน

From Old Building to MRT Station

ตึกเก่า 3 หลังย่านวังบูรพาแห่งนี้ได้รับการปรับปรุงเป็นสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน หัวใจของการออกแบบสถานีคือการหยิบดีไซน์ตึกแถวเก่าในสมัยรัชกาลที่ 6 มาใช้ควบคู่กับสถาปัตยกรรมชิโนโคโลเนียลให้กลมกลืนไปกับอาคารและบ้านเรือนเดิม ทั้งประดับบานเฟี้ยมซึ่งเป็นรูปแบบของประตูลมพัด การนำรูปทรงและลักษณะของซุ้มประตูสามยอดมาตกแต่งเพื่อสื่อถึงประวัติศาสตร์ของพื้นที่ หรือการติดภาพย้อนยุคไว้ตามผนังเพื่อบอกเล่าเรื่องราวแก่คนรุ่นหลัง

Three old buildings in Wang Burapha area were transformed into the new MRT station. The Sino-Portuguese designs were incorporated into its shophouse-like facade inspired by shophouses in the period of King Rama VI. Folding doors and Sam Yot archway were used to reflect the local architecture. There are also vintage photos exhibited inside the station.

สถานีสนามไชย

Sanam Chai Station

พื้นที่อนุรักษ์สู่สถานีพาคนเข้ากรุง

Former Cultural Preserved Area
Is Now a Gate to the Inner City

เพราะเป็นสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินในแหล่งประวัติศาสตร์ การออกแบบภายในจึงตั้งรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมาใช้ เช่น พื้นและผนังที่จำลองมาจากกำแพงเมือง บัวตกแต่งที่ปลายเสา หรือลวดลายไทยตามจุดต่างๆ สื่อผ่านโทนสี 3 สี คือสีแดง สีขาว และสีทอง ให้ความรู้สึกเหมือนเป็นท้องพระโรงในอดีต และมีวัตถุโบราณที่ขุดเจอระหว่างก่อสร้างจัดแสดงอยู่ด้วย

As it was located in the old town quarter of Rattanakosin Island, Sanam Chai's design has been touted as reminiscent of early-Rattanakosin-era architecture. The walls are built to duplicate the old city wall. The blooming lotuses were decorated at tops of pillars. Only red, white, and gold colors were used to paint the station's interior to resemble the throne hall. A small exhibition to showcase artifacts unearthed during construction is inside the station.